

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2021 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny–Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: sędzia Hanna Bartkowiak

2 Protokolant: p.o. staż. Katarzyna Szymczak

3przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Arkadiusza Dzikowskiego

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2021 r.

sprawy **P. J.**

oskarżonego z art. 209 § 1a kk

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego i jego obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Lesznie

z dnia 28 maja 2021 r., sygn. akt II K 11/21

1. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.
2. Zwalnia oskarżonego od obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, w tym nie wymierza mu opłaty za II instancję.

Hanna Bartkowiak

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 1029/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

o.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 28 maja 2021 r., sygn. akt II K 11/21

0.11.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.11.3. Granice zaskarżenia**0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

0.11.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#

art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w

	zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

0.11.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

0.12.1. Ustalenie faktów

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty

0.12.2. Ocena dowodów

0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC

ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	<p>Zarzut podniesiony przez oskarżonego oraz jego obrońcę:</p> <p>Obraza przepisów postępowania, tj. art. 4 kpk w zw. z art. 7 kpk polegająca na dowolnej i sprzecznej z zasadami logicznego rozumowania ocenie zgromadzonych w sprawie dowodów, polegającej na uznaniu za jedynie wiarygodne zeznań pokrzywdzonej.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Ustosunkowanie się do powyższych zarzutów było konieczne wobec ich podniesienia przez apelujących, jednakże już na wstępie należy zauważyć, że dotyczyły one okoliczności rzutujących na wymiar kary a nie sprawstwa czynu przypisanego oskarżonemu. Apelujący poprzez ten zarzut dążyli do uzyskania korzystniejszego obrazu sprawy niż ten ustalony przez Sąd I instancji, co miałyby rzutować na wymiar kary.</p> <p>Odnosząc się stricte do zarzutu Sąd odwoławczy stwierdził, iż przeprowadzona przez Sąd Rejonowy ocena dowodów była prawidłowa i uwzględniła w odpowiednim stopniu dyrektywy z art. 7 kpk, a więc zasady prawidłowego rozumowania oraz wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego. Trzeba podkreślić, iż Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego rozstrzygnięcia wyraźnie wymienił</p>		

wszystkie dowody bądź ich części, którym przyznał przymiot wiarygodności, a także wyodrębnił te, które na przypisanie takiej cechy nie zasługiwały. Nie zabrakło też w uzasadnieniu wskazania konkretnych powodów, które wpłynęły na takie a nie inne ukształtowanie oceny zgromadzonych w sprawie dowodów. Sąd odwoławczy nie dostrzegł natomiast żadnych podstaw by w jakikolwiek sposób podważać słuszność przedstawionej w uzasadnieniu wyroku oceny materiału dowodowego.

Kontrola odwoławcza ujawniła przy tym, że ani oskarżony ani też jego obrońca podważając słuszność oceny dowodów nie powołali konkretnych zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy czy doświadczenia życiowego, które miałyby zostać naruszone przez Sąd Rejonowy przy wykonywaniu tej czynności. Apelujący uchybienia w tej kwestii łączyli jedynie z tym, że okoliczności wynikające z dowodów, którym Sąd Rejonowy przyznał przymiot wiarygodności były odmienne aniżeli to co podawał w swoich wyjaśnieniach P. J.. Tymczasem podnoszenie zarzutu opartego jedynie na odmiennej ocenie dowodów dokonanej przez skarżącego, bez wskazania błędów natury faktycznej, logicznej, usterek w rozumowaniu, oparcia się na nieujawnionym materiale dowodowym albo oparcia się tylko na części materiału dowodowego, nie może prowadzić do podważenia wyroku Sądu I instancji. Skarżący przedstawili jedynie własną, odmienną od dokonanej przez Sąd I instancji ocenę dowodów i to bez respektowania wymogu uwzględnienia całokształtu ujawnionych w sprawie

okoliczności. Ten przewidziany w art. 410 kpk obowiązek dotyczy nie tylko sądu przy rozstrzyganiu konkretnej sprawy, ale także powinien być przestrzegany w środkach odwoławczych przez skarżących. Bez tego zawarte tam rozważania zawsze będą oceniane jako nieuprawnione, a więc i dowolne (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2019 r., sygn. akt II KK 135/19, Legalis nr 1922670).

Nie można zgodzić się z obrońcą, że zeznania M. J. (przedstawicielki ustawowej pokrzywdzonej córki oskarżonego) nie korelowały z dowodami z dokumentów, gdyż w rzeczywistości było zupełnie inaczej. Poza jednym elementem faktycznym (kwota alimentów przekazana pokrzywdzonej przez komornika w czerwcu 2020 r.) zeznania M. J. były spójne z informacjami wynikającymi ze zgromadzonych w tym postępowaniu dokumentów. Sąd Rejonowy dostrzegł tę okoliczność i w tej niewielkiej części odmówił zeznaniom M. J. przymiotu wiarygodności, a w pozostałym zakresie uznał, jak najbardziej trafnie jej wskazania za w pełni miarodajne i mogące stanowić postawę ustaleń faktycznych. Zeznania świadka M. J. oraz dowody z dokumentów słusznie zatem stały się podstawą czynionych ustaleń faktycznych, w odróżnieniu od wyjaśnień oskarżonego, który to dowód w procesie weryfikacji materiału dowodowego dokonanej w myśl dyrektyw z art. 7 kpk nie zasługiwał na przymiot wiarygodności. Znamienne jest przy tym, że twierdzenia P. J. o częściowym spłacaniu w inkryminowanym okresie zadłużenia alimentacyjnego na rzecz córki N. J. nie

znalazły zasadniczo (poza jedną wpłatą, która została zaliczona na poczet alimentów należnych za czerwiec 2020 r.) potwierdzenia w dokumentacji komornika prowadzącego postępowanie egzekucyjne przeciwko P. J.. Logiczne jest w takiej sytuacji uznanie wyjaśnień podsądnego za niewiarygodne skoro pozostawały one w sprzeczności z treścią dokumentów sporządzonych w przewidzianej formie przez powołany do tego organ. Konkludując, organ odwoławczy odrzucił stanowisko apelujących sprowadzające się do stwierdzenia, że jedynym dowodem zasługującym na wiarę były wyjaśnienia oskarżonego.

Bezasadne okazały się też twierdzenia obrońcy jakoby w badanej sprawie doszło do naruszenia zasady wyrażonej w art. 4 kpk. Sąd Rejonowy uwzględnił zarówno okoliczności przemawiające na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego, oczywiście przy ustalaniu stanu faktycznego opierając się jedynie na tych dowodach, które w świetle dyrektyw oceny materiału dowodowego zasługiwały na przymiot wiarygodności. Warto jeszcze dodać, że przepis art. 4 kpk statuuje ogólną regułę postępowania nakazującą sądowi orzekającemu dochować wymogu obiektywizmu i nie może stanowić samodzielnej podstawy zaskarżenia. O braku obiektywizmu sądu można by mówić wówczas, gdy poprzez naruszenie określonych norm nakazujących lub zakazujących działa on na niekorzyść określonej strony postępowania lub w sposób wyraźny faworyzuje jedną ze stron (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2020 r., sygn. akt

III KK 282/20, Legalis nr 2537442), a żadna taka sytuacja nie miała miejsca w kontrolowanej sprawie.		
Wniosek		
Uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie zmiana zaskarżonego wyroku i orzeczenie wobec oskarżonego kary o charakterze wolnościowym	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw do uwzględnienia wniosków z uwagi na niezasadność omówionego w tym miejscu zarzutu. Przeprowadzona przez Sąd Rejonowy ocena dowodów była prawidłowa i odpowiednio uwzględniała dyrektywy z art. 7 kpk. Kontrola odwoławcza nie potwierdziła także naruszenia przepisu art. 4 kpk. Nie było więc powodów by w toku postępowania odwoławczego ingerować w treść zaskarżonego orzeczenia.		
Lp.	Zarzut	
3.2.	Zarzut podniesiony przez obrońcę oskarżonego: Obraza przepisów postępowania, tj. art. 4 kpk w zw. z art. 424 § 1 kpk poprzez wzięcie przez Sąd pod uwagę okoliczności przemawiających na niekorzyść oskarżonego, a nieuwzględnienie okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego, jak pełne, konsekwentne i logiczne wyjaśnienia oskarżonego, co skutkowało uznaniem oskarżonego	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	<p>za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i wymierzenia mu zbyt surowej kary 7 miesięcy pozbawienia wolności oraz oparcie wyroku z naruszeniem zasady obiektywizmu jedynie na dowodach dla niego niekorzystnych, a będących dowodami pośrednimi – tj. na zeznaniach byłej żony, która posiadała informacje w sprawie w ograniczonym zakresie, a pominięcie dowodów przemawiających na korzyść oskarżonego i wyjaśnień oskarżonego, który nie potwierdził wersji pokrzywdzonej i z których to wyjaśnień oraz dowodów wynika, że orzeczona kara ma charakter represyjny a nie wychowawczy.</p>	
<p>Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Przedmiotowy zarzut w żadnym razie nie zasługiwał na uwzględnienie. Chaotyczność wskazań przy tym zarzucie powodowała, że trudno było nawet odczytać jednoznacznie zamiar apelującego. W apelacji wniesionej w zakresie orzeczenia o karze znalazły się krytyczne uwagi co do poprawności oceny dowodów, a także zarzut braku obiektywizmu i wymierzenie P. J. rażąco surowej kary. We wniesionym przez obrońcę środka zaskarżenia brak konkretnych argumentów potwierdzających poprawność jego toku rozumowania. Właściwie skarżący ograniczył się do zaprezentowania swego subiektywnego stanowiska, że jedynym wiarygodnym dowodem w tej sprawie były wyjaśnienia oskarżonego. Ten zaś jako niemiarodajny i sprzeczny z pozostałymi dowodami, słusznie</p>		

został przez Sąd Rejonowy zdyskwalifikowany. Podkreślić trzeba, że w punkcie 3.1. uzasadnienia Sąd odwoławczy zawarł rozważania dotyczące poprawności dokonanej przez organ pierwszoinstancyjny weryfikacji materiału dowodowego i nie ma potrzeby powielania ich w tym miejscu. Dodać jedynie warto, że Sąd Rejonowy dokonując ustaleń faktycznych zasadnie nie bazował na wyjaśnieniach P. J., uznanych przezeń za niewiarygodne. Z kolei wskazanie obrońcy na temat wyjaśnień oskarżonego, z których miałyby wynikać, że orzeczona przez Sąd Rejonowy kara ma charakter represyjny a nie wychowawczy trudno nawet skomentować. Jest bowiem oczywistym, że przepisy określające zasady wymiaru kary z art. 53 § 1 i 2 kk nie stanowią by o tym aspekcie wyrokowania miała decydować treść wyjaśnień podsądnego. Kontrola odwoławcza nie potwierdziła również by doszło do obrazy przepisu art. 424 § 1 kpk. Uzasadnienie wyroku zostało przez Sąd Rejonowy sporządzone zgodnie z wymogami ustawowymi podanymi w tym przepisie. Sąd odwoławczy odstąpił od szczegółowszego ustosunkowania się do tego aspektu omawianego zarzutu gdyż u skarżącego zabrakło w tym zakresie rzeczowej argumentacji. Przewijająca się natomiast w tym zarzucie kwestia rażącej surowości kary wymierzonej oskarżonemu P. J. zostanie rozważona przy ustosunkowywaniu się do zarzutu niewspółmierności wymierzonej kary.

Wniosek

Uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego

zasadny

rozpoznania, ewentualnie zmiana zaskarżonego wyroku i orzeczenie wobec oskarżonego kary o charakterze wolnościowym	# częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw do uwzględnienia wniosków z uwagi na niezasadność zarzutu w stopniu oczywistym. Kontrola odwoławcza nie potwierdziła by w badanej sprawie doszło do naruszenia reguł proceduralnych wyrażonych w przepisach wskazanych w zarzucie. Nie było więc konieczności ingerencji z tego powodu w treść zaskarżonego orzeczenia.		
Lp.	Zarzut	
3.3.	<p>Zarzut podniesiony przez obrońcę oskarżonego:</p> <p>Obraza przepisów postępowania, tj. art. 5 § 2 kpk w zw. z art. 7 kpk i art. 424 § 1 pkt 1 kpk poprzez brak dokonania wszechstronnej oceny zebranego materiału dowodowego, a w efekcie uznanie, iż wobec oskarżonego należy stosować najbardziej represyjną karę pozbawienia wolności, pomimo że Sąd Rejonowy w wyroku nakazowym orzekł karę o innym charakterze</p>	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Zarzut ten były całkowicie zbędny. obrońca P. J. bezcelowo mnożył zarzuty dotyczące jednego zagadnienia – wymiaru		

kary. Taki sposób redagowania środka odwoławczego przez profesjonalny podmiot zasługiwał na krytykę, tylko komplikując kontrolę instancyjną zaskarżonego orzeczenia. Prawidłowość oceny zgromadzonego materiału dowodowego została już omówiona (art. 7 kpk). Podobnie kwestia poprawności sporządzenia uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia (art. 424 § 1 kpk). Jedyne na marginesie można dodać, że nawet gdyby rzeczywiście doszło do obrazy tego ostatniego przepisu proceduralnego to nie mogło by to i tak spowodować uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji, a to z uwagi na treść art. 455a kpk.

Sąd II instancji za bezzasadny uznał przy tym zarzut naruszenia art. 5 § 2 kpk. Należy bowiem wskazać, iż w tym przepisie nie chodzi o wątpliwości stron procesu które należałoby uwzględnić na korzyść oskarżonego, lecz wątpliwości nasuwające się na tle materiałów danej sprawy organowi procesowemu, który powinien dążyć do ich usunięcia. To sąd winien zmierzać do wyeliminowania zaistniałych wątpliwości w drodze uzupełnienia postępowania dowodowego i dopiero, gdy po wykorzystaniu dostępnych możliwości, wątpliwość istnieje nadal, winien sięgnąć po regułę z art. 5 § 2 kpk. Tym samym zasada ta ma zastosowanie dopiero wówczas gdy zostały wyczerpane wszystkie możliwości poznawcze w postępowaniu. W sytuacji zaś, gdy ustalenia faktyczne zależne są od dania wiary tej lub innej grupie dowodów, ewentualne zastrzeżenia skarżącego co do wiarygodności konkretnego

dowodu, mogą być rozstrzygane jedynie na płaszczyźnie utrzymania się przez sąd w granicach sędziowskiej swobodnej oceny dowodów określonej w art. 7 kpk (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2019 r., sygn. akt V KK 167/19, opubl. Legalis nr 1967625). W rozpatrywanej sprawie Sąd Rejonowy dysponował odpowiednim spektrum dowodów, które po ich należyтым zwartościowaniu przez Sąd były wystarczające dla poczynienia trafnych i niewątpliwych ustaleń faktycznych. W ocenie Sądu odwoławczego nie zaistniały żadne niedające się usunąć wątpliwości, które należałoby rozstrzygnąć na korzyść P. J.. Zresztą, co znamienne, żadnych takich konkretnych wątpliwości ani nie wskazał ani nie rozważył apelujący obrońca.

Omawiany zarzut był też procesowo nieprawidłowy. Przypomnienia wymaga, że niemożliwe jest jednoczesne naruszenie art. 5 § 2 kpk i art. 7 kpk. Jeżeli bowiem pewne ustalenie faktyczne uzależnione jest od oceny dowodu lub dowodów, to nie można mówić o naruszeniu zasady in dubio pro reo. Podniesienie zarzutu obrazy art. 5 § 2 kpk, jak już była mowa wcześniej, jest zasadne tylko wówczas, gdy sąd orzekający rzeczywiście powziął wątpliwości bądź gdy powinien takie powziąć i wbrew wyrażonej w tym przepisie regule rozstrzygnął je na niekorzyść oskarżonego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 19 lutego 2019 r., sygn. akt II AKa 7/19, opubl. Legalis nr 2238701). Zdaniem Sądu odwoławczego taka sytuacja w niniejszej sprawie nie zachodziła.

Wniosek		
Uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie zmiana zaskarżonego wyroku i orzeczenie wobec oskarżonego kary o charakterze wolnościowym	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw do uwzględnienia wniosków z uwagi na całkowitą niezasadność zarzutu. W badanej sprawie, wbrew stanowisku apelującego, nie zaistniały żadne niedające się usunąć wątpliwości, które należałoby rozstrzygnąć na korzyść podsądnego P. J. zgodnie z zasadą in dubio pro reo. Nie doszło także do naruszenia pozostałych, po raz kolejny powtórzonych przez skarżącego przepisów proceduralnych. Nie było więc powodów by w jakikolwiek sposób ingerować w treść orzeczenia Sądu Rejonowego.		
Lp.	Zarzut	
3.4.	Zarzut podniesiony przez obrońcę oskarżonego: Obraza przepisów postępowania, tj. art. 424 § 1 kpk polegająca na nie odniesieniu się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do istotnych kwestii mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, a mianowicie okoliczności, z powodu których Sąd zastosował inny rodzaj kary.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Sąd Okręgowy nie miał wątpliwości, że z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika jasno dlaczego Sąd I instancji w stosunku do P. J. orzekł najsurowszą rodzajowo karę, tj. karę pozbawienia wolności, a nie jedną z kar wolnościowych. We wspomnianym uzasadnieniu Sąd Rejonowy określił stopień winy, społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu, wskazał wszystkie okoliczności obciążające i łagodzące, a także uwzględnił dyrektywy wymiaru kary z art. 53 § 2 kk. Wymiar kary został więc, wbrew odmiennym zapatrywaniom obrońcy, uzasadniony w sposób wyczerpujący i odpowiadający procedurze karnej.		
Wniosek		
Uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie zmiana zaskarżonego wyroku i orzeczenie wobec oskarżonego kary o charakterze wolnościowym	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw do uwzględnienia wniosków z uwagi na niezasadność zarzutu. Sąd Rejonowy w sporządzonym pisemnym uzasadnieniu zawarł szczegółowe wyjaśnienie co zdecydowało o wymierzeniu P. J. najsurowszej rodzajowo kary, a więc dokument		

ten nie zawiera żadnych nieprawidłowości w tym względzie.		
Lp.	Zarzut	
3.5.	<p>Zarzut podniesiony przez obrońcę oskarżonego:</p> <p>Błąd w ustaleniach faktycznych polegający na dowolnej, a w konsekwencji błędnej ocenie materiału dowodowego, w szczególności wyjaśnień oskarżonego oraz świadka, skutkujących zastosowaniem kary rażąco niewspółmiernej.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Zarzut ten był chybiony. Istota zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych nie może opierać się tylko na odmiennej ocenie materiału dowodowego i polegać na forsowaniu poglądu odnośnie do własnej oceny okoliczności sprawy, zamykającego się w gołosłownej tezie, że ze zgromadzonego materiału dowodowego nie można wywieść, iż oskarżony jest winny zarzucanego mu czynu. Takie twierdzenie sprowadza się do polemiki z ustaleniami sądu a quo wyrażonymi w uzasadnieniu zaskarżonego rozstrzygnięcia, bez wykazania jakich konkretnie uchybień w zakresie logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego. Nadto, błąd w ustaleniach faktycznych stanowi skutek naruszenia przepisów postępowania, gdyż jeśli sąd przeprowadzi postępowanie, zachowując wszystkie zasady</p>		

wynikające z przepisów procesowych, to nie powinien poczynić wadliwych ustaleń faktycznych (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 25 czerwca 2020 r., sygn. akt II AKa 487/18, Legalis nr 2438327).

Kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia nie potwierdziła nieprawidłowości jakich zdaniem apelującego miał się dopuścić Sąd Rejonowy. A należy pamiętać, że aby zarzut błędu w ustaleniach faktycznych był zasadny powinien w całości opierać się na dowodach, którym Sąd I instancji nadał cechę wiarygodności. Tymczasem zarzut błędu w ustaleniach faktycznych podniesiony w apelacji obrońcy podsądnego został oparty na dowodzie, któremu Sąd I instancji zasadniczo odmówił wiarygodności, tj. na wyjaśnieniach oskarżonego czyli nie miał szans powodzenia. Przy tym Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że również ten zarzut dotyczył de facto wymiaru kary względem oskarżonego i sprowadzał się do kwestionowania okoliczności, które zaważyły na jej ukształtowaniu. Wszystkie podniesione w tym zakresie argumenty powinny natomiast zostać ujęte w ramach zarzutu rażącej niewspółmierności kary (art. 438 pkt 4 kpk).

Wniosek

Uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie zmiana zaskarżonego wyroku i orzeczenie wobec oskarżonego kary o charakterze wolnościowym

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw do uwzględnienia któregoś z powyższych wniosków z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu. Stan faktyczny badanej sprawy został ustalony prawidłowo i w całości opierał się o dowody obdarzone cechą wiarygodności. Apelujący negując prawidłowość ustaleń faktycznych odwoływał się do niewiarygodnych wyjaśnień oskarżonego, chcąc kreować na tej podstawie stan faktyczny by umniejszyć odpowiedzialność karną P. J. w zakresie przypisanego mu czynu. Sąd odwoławczy nie dostrzegł powodów dla dokonywania jakiegokolwiek ingerencji w treść zaskarżonego orzeczenia.		
Lp.	Zarzut	
3.6.	<p>Zarzut podniesiony przez oskarżonego:</p> <p>Błąd w ustaleniach faktycznych polegający na niezasadnym ustaleniu na podstawie dowodów i faktów, że oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu z winy umyślnej.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Sąd II instancji uznając zasadność poczynionych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych stwierdził ponad wszelką wątpliwość, że oskarżony popełnił przypisane mu przestępstwo z winy umyślnej. P. J. doskonale wiedział, że na		

mocy wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu Ośrodek Zamiejsowy w Lesznie z dnia 22 września 2010 r., sygn. akt XIII C 441/10 ciąży na nim obowiązek alimentacyjny na rzecz córki N. J. w kwocie po 600 zł miesięcznie. W inkryminowanym okresie nie istniały żadne obiektywne przyczyny uniemożliwiające podjęcie oskarżonemu zatrudnienia pozwalającego uzyskać wynagrodzenie niezbędne dla regulowania zobowiązania alimentacyjnego. Potwierdza to fakt podjęcia pracy od kwietnia 2020 r., dzięki czemu w miesiącu czerwcu doszło do egzekucji komorniczej z wynagrodzenia za pracę i przekazania matce pokrzywdzonej kwoty 600 zł na poczet alimentów za miesiąc czerwiec 2020 r. Wpłata 2000 zł w miesiącu czerwcu 2020 r. była zresztą przedmiotem analizy przy wymiarze kary za poprzedni okres niealimentacji, za który oskarżony został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 25 czerwca 2020 r., sygn. II K 71/20, złagodzony wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 28 października 2020 r., sygn. XVII Ka 822/20. Nie ulega żadnej wątpliwości, że P. J. z pełnym rozeznaniem uchylał się od regulowania alimentów na rzecz córki N. J. od 15 listopada 2019 r. do 31 maja 2020 r., narażając ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, a powstała poprzez to zaległość przekraczała równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych. Oskarżony wyczerpał więc wszystkie ustawowe znamiona przestępstwa z art. 209 § 1a kk i przy popełnieniu tego przestępstwa działał umyślnie.

Wniosek		
Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez złagodzenie kary pozbawienia wolności i orzeczenie kary ograniczenia wolności z obowiązkiem nieodpłatnej pracy na cele społeczne	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw do uwzględnienia powyższego wniosku z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu. Umyślność działania oskarżonego wynikała jednoznacznie z ustalonego stanu faktycznego w całości opartego na wiarygodnych dowodach. Przeciwnie wskazania oskarżonego, pozbawione racjonalnego uzasadnienia, nie zasługiwały na uwzględnienie.		
Lp.	Zarzut	
3.7.	Zarzut podniesiony wprost przez oskarżonego, a wynikający także z apelacji jego obrońcy: Rażąca niewspółmierność orzeczonej kary pozbawienia wolności.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Zdaniem Sądu II instancji oskarżony sformułował właściwy pod względem procesowym zarzut odwoławczy, aczkolwiek i ten okazał się niezasadny. Sąd Rejonowy czyniąc rozważania co do wymiaru kary adekwatnej do czynu		

przypisanego podsądnemu wziął pod uwagę wszystkie występujące w sprawie okoliczności obciążające oraz łagodzące i nadał im odpowiednią wartość i znaczenie. Podobnie trafne było wnioskowanie Sądu I instancji w zakresie oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu jakiego dopuścił się podsądny oraz stopnia jego winy. Sąd odwoławczy w pełni aprobuje wszystkie wyczerpujące rozważania Sądu niższej instancji z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia.

Z kolei argumentacja przedstawiona w środkach odwoławczych oskarżonego i jego obrońcy nie podważyła skutecznie tej części zaskarżonego orzeczenia, która dotyczyła wymiaru kary. Apelujący przedstawili jedynie swoje subiektywne stanowiska, wedle których wymiarzenie P. J. kary ograniczenia wolności będzie wystarczające dla osiągnięcia wobec niego celów kary. Należy zatem zaakcentować, czego zdają się nie zauważać skarżący, że oskarżony był już w przeszłości trzykrotnie karany za takie same przestępstwo, jak to stanowiące przedmiot tego postępowania, za każdym razem popełnione na szkodę tej samej pokrzywdzonej – córki N. J.. Świadczy to o niepoprawności sprawcy i jego utrwalonej negatywnej postawie. Poza tym P. J. był wielokrotnie karany za szereg innych przestępstw. Oskarżony w żaden wyraźny sposób nie ukazał, że rozumie szkodliwość swego zachowania i to, że uchylając się od wykonania obowiązku alimentacyjnego doprowadza swoje dziecko (córka lat 13) do niemożności zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych i przerzuca odpowiedzialność za realizowanie jego potrzeb

materialnych w całości na matkę. Oskarżony nie podejmował stałego zatrudnienia, choć nie było ku temu żadnych przeciwwskazań, unikał komorniczej egzekucji z wynagrodzenia za pracę. Bezkrytycznie do swego zachowania wyrzucał matce dziecka starania o uzyskanie od niego świadczeń alimentacyjnych. W tych okolicznościach sięgnięcie po karę wolnościową nie spełniłoby wszystkich celów kary, zwłaszcza w aspekcie prewencji indywidualnej. Sąd Okręgowy w pełni zgodził się z Sądem Rejonowym, że zarówno stopień winy, jak i społecznej szkodliwości czynu przypisanego podsądnemu były znaczne. Ponadto, ilość i rodzaj okoliczności obciążających znacznie przewyższały nieliczne okoliczności łagodzące, przemawiając za wymierzeniem P. J. odpowiednio surowej kary. Zdaniem Sądu Okręgowego kara 7 miesięcy pozbawienia wolności jest karą odpowiednią i dostosowaną do wszystkich okoliczności rozpatrywanego przypadku. Wymierzeniu podsądnemu innej rodzajowo kary, a zwłaszcza proponowanej przez apelujących kary ograniczenia wolności stały na przeszkodzie zarówno cele prewencji generalnej, jak i indywidualnej. Jedynie za pośrednictwem najsurowszej rodzajowo kary możliwe będzie bowiem uświadomienie zarówno oskarżonemu, jak i społeczeństwu, że notoryczne popełnianie tego typu czynów zabronionych jest surowo karane. Przepięstwo z art. 209 § 1a kk zagrożone jest alternatywnie karą grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. Uwzględniając te ustawowe granice kary i wszystkie okoliczności rzutujące na wymiar kary dla

tego podsądnego nie sposób było uznać by kara 7 miesięcy pozbawienia wolności była karą rażąco niewspółmierną.

Bez znaczenia na wymiar kary pozostawało, że na podstawie wyroku nakazowego z dnia 15 stycznia 2021 r., sygn. akt II K 11/21 wydanego przez Sąd Rejonowy w Lesznie wymierzono oskarżonemu karę 10 miesięcy ograniczenia wolności połączoną z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie albowiem wskutek wniesienia sprzeciwu przez oskarżycielkę posiłkową wyrok ten utracił moc. Natomiast Sąd Rejonowy po utracie mocy przez wyrok nakazowy przeprowadził przewód sądowy, dysponując całkowitą swobodą (stosowanie do przepisów kodeksu karnego regulujących zasady wymiaru kary) przy wymierzaniu oskarżonemu kary. W żadnym razie Sąd ten nie był związany wymiarem kary z wyroku nakazowego.

Na sam koniec Sąd Okręgowy zaznacza, że nie odnosił się do tych elementów apelacji, które dotyczyły kwestii rodzinnych nie mających znaczenia dla niniejszego postępowania karnego, tj. przyczyn braku kontaktów oskarżonego z córką oraz relacji podsądnego z byłą żoną M. J.. Skoro są to zagadnienia uboczne i nie mające wpływu na prawidłowość wydanego orzeczenia zbędne było ich analizowanie przez organ odwoławczy.

Wniosek

Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez złagodzenie kary

zasadny

pozbawienia wolności i orzeczenie kary ograniczenia wolności z obowiązkiem nieodpłatnej pracy na cele społeczne	# częściowo zasadny # niezasadny	
Związłe o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw do uwzględnienia powyższego wniosku z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu. Sąd odwoławczy nie miał również żadnych zastrzeżeń do wymiaru kary orzeczonej w stosunku do P. J., tak co do rodzaju, jak i jej wysokości. Nie było więc powodów by ingerować w treść zaskarżonego orzeczenia.		

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
Związłe o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
0.11.	Przedmiot utrzymania w mocy
Wyrok Sądu I instancji utrzymano w mocy w całości.	
Związłe o powodach utrzymania w mocy	
Powodem utrzymania wyroku w mocy była całkowita niezasadność zarzutów apelacji oskarżonego i jego obrońcy, jak też brak podstaw wskazanych w art. 439,	

440 i 455 kpk, uzasadniających zmianę lub uchylenie wyroku poza granicami zarzutów i wniosków apelacji.	
0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
0.0.11.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia	
4.1.	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	

0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania	
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
6. Koszty Procesu	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
2.	<p>Zgodnie z art. 634 kpk jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej, do kosztów procesu za postępowanie odwoławcze od orzeczeń kończących postępowanie w sprawie mają odpowiednie zastosowanie przepisy o kosztach za postępowanie przed sądem I instancji.</p> <p>Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy opierając się na dyspozycji przepisu art. 624 § 1 kpk zwolnił oskarżonego z obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze. Oskarżony nie posiada żadnego uchwytne majątku, obecnie odbywa karę pozbawienia wolności w innej sprawie. Na podsądnym ciąży obowiązek alimentacyjny w kwocie 600 zł miesięcznie na rzecz córki N. J.. Jest on też ojcem dwóch małoletnich córek z innego związku. Z tych wszystkich względów Sąd II instancji uznał, że dodatkowe obciążanie P. J. kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze byłoby niemożliwe bez uszczerbku dla utrzymania oskarżonego i jego rodziny. Dlatego też oskarżony został zwolniony z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych za postępowanie apelacyjne, w tym nie wymierzono mu opłaty za II instancję.</p>

7. PODPIS
Hanna Bartkowiak